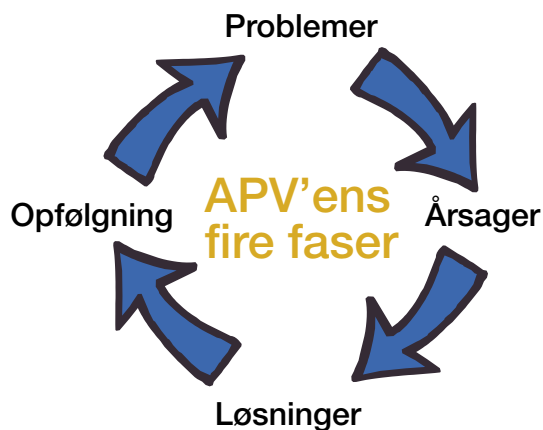
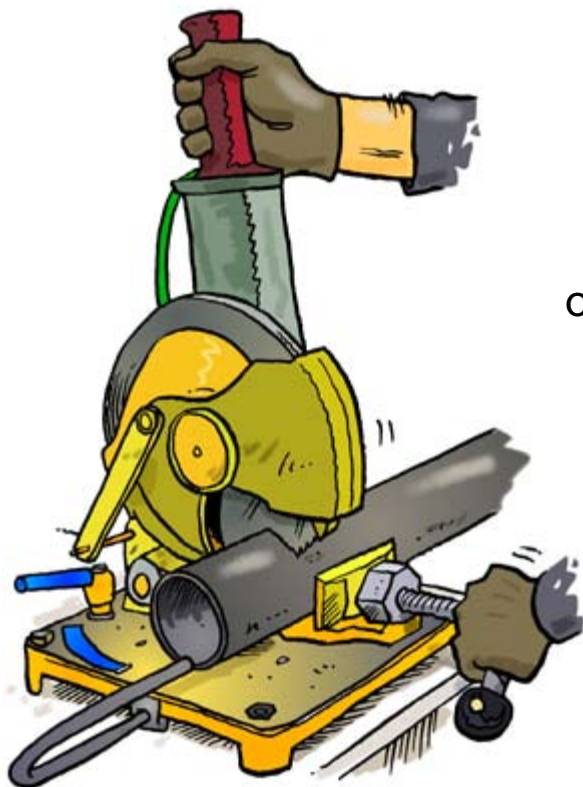

Arbejdspladsvurdering for VVS-ARBEJDE

Arbejdspladsvurdering, APV er jeres vigtigste værktøj i det daglige arbejde med at skabe et godt arbejdsmiljø. En APV består af fire faser:

- ▶ PROBLEMER: Hvilke problemer har vi med arbejdsmiljøet?
- ▶ ÅRSAGER: Hvilke årsager har ført til problemerne?
- ▶ LØSNINGER: Hvordan fjerner vi årsagerne og løser problemerne?
- ▶ OPFØLGNING: Har vi gjort, som vi aftalte? Og virker det?

De vigtigste arbejdsmiljøproblemer i VVS faget:

- ▶ Ulykker – især fald fra højder og uheld med værktøj.
- ▶ Dårlige arbejdsstillinger i fx trange rum.
- ▶ Tunge løft – når I skal flytte radiatorer, gasflasker, maskiner osv.
- ▶ Farlige kemikalier, støv og røg fra bl.a. limning, opskumning, svejsning, gevindskærearbejde og asbestholdige produkter (ved renovering af kedler, beholdere og rør) mm.
- ▶ Støj og vibrationer fra maskiner og værktøj.

Grundskema til arbejdspladsvurdering, APV

Tag notater her

Hvilke problemer har vi?

Gennemgå arbejdspladsen og de forskellige arbejdsopgaver sammen med de ansatte.

- ▶ Hvornår oplever vi, at arbejdet er hårdt eller belastende?
- ▶ Er nogen blevet syge af arbejdet?

Tag notater her

Hvad er årsagen til problemerne?

Overvej, hvad problemet skyldes.

- ▶ Mangler vi uddannelse, maskiner og værktøj?
- ▶ Er tidspresset for stort?
- ▶ Er problemet årsag til sygefravær?

Tag notater her

Hvordan løser vi problemerne – og hvornår?

Lav en plan for, hvordan I vil løse de problemer, I har fundet.

- ▶ Hvilke problemer er vigtigst at få løst?
- ▶ Hvordan løser vi dem? Hvornår?
- ▶ Hvem har ansvaret for at udføre det, vi har besluttet?

Tag notater her

Virker løsningerne?

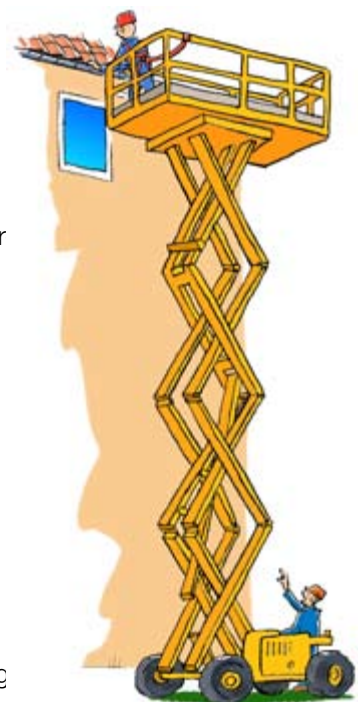
Aftal, hvordan og hvornår I vil følge op på planen.

- ▶ Har vi gennemført det, vi aftalte?
- ▶ Virker det?
- ▶ Hvornår skal vi næste gang lave APV?

Løsninger på typiske problemer med arbejdsmiljøet i VVS-faget

Når I skal finde en løsning på problemerne, kan I tage udgangspunkt i følgende:

- ▶ Planlæg arbejdet, så risikoen for ulykker bliver mindre. Brug fx stilladser og lifte i stedet for stiger. Ryd op, så ingen snubler over materialer og affald. Check at værktøj og maskiner er afskærmet og vedligeholdt, samt at brugsanvisningerne er til stede. Pas især på ved særligt risikable situationer som arbejde i højden og i brønde med lav iltkoncentration.
- ▶ I bør løfte og bære så lidt som muligt. Brug løfte- og hejsemateriel samt motoriserede transportvogne til at løfte og flytte radiatorer, kedler, gasflasker varmevekslere, sanitet o.lign.
- ▶ Undgå belastende arbejdsstillinger, når det er muligt. Begræns arbejdstiden i fx krybekældre, under køkkenvaske, med montering af radiatorer, samt i brønde og på stiger.
- ▶ Undgå skadelige stoffer, røg og støv. Erstat farlige kemikalier med mindre farlige. Sørg for god ventilation på arbejdsstedet. Brug altid personlige værnemidler, hvis I ikke kan undgå at komme i kontakt med sundhedsskadelige kemikalier, støv eller gasser.
- ▶ Check, om der er asbestholdige materialer.
- ▶ Sørg for, at der er arbejdspladsbrugsanvisningerne til de farlige stoffer og materialer. Husk, at der kun må arbejdes med asbest, epoxy- og polyuret-hanprodukter samt svejsning, hvis I har gennemgået en særlig uddannelse.
- ▶ Sørg for, at der er brugsanvisninger på maskiner og tekniske hjælpemidler
- ▶ Vælg de maskiner og arbejdsmetoder, der støjer og vibrerer mindst. Planlæg arbejdet, så færrest muligt udsættes for støjen – og i så kort tid som muligt. Brug altid høreværn, når I arbejder i nærheden af støjende maskiner og arbejdsprocesser.

De vigtigste regler om APV

Målet med en APV er at få styr på arbejdsmiljøet og sikre, at I på virksomheden forholder jer til de væsentlige problemer i faget. Alle virksomheder har pligt til at lave en APV. I skal lave en APV:

- ▶ Mindst hvert 3. år.
- ▶ Hver gang I får nye maskiner eller indfører nye arbejdsmetoder.

Det er ledelsens ansvar, at der bliver lavet APV. Som regel er det sikkerhedsrepræsentanten og lederen, der laver APV i samarbejde med de ansatte.

APV'en skal være skriftlig og alle ansatte skal kunne se den. Der er ingen fast formel for, hvordan APV'en skal laves. I kan selv vælge, hvilken APV-metode I vil bruge. Men I skal altid besvare spørgsmålene i skemaet til venstre og vurdere virksomhedens sygefravær.

Arbejdsbeskrivelse – et supplement til APV'en

Det kan være en god ide at supplere virksomhedens arbejdspladsvurdering med en vurdering af den enkelte arbejdsopgave – en såkaldt arbejdsbeskrivelse.

I forbindelse med tilbudsgivning er det ofte et krav, at I beskriver i detaljer, hvordan I konkret vil udføre en bestemt arbejdsopgave og samtidig sikre, at arbejdsmiljøet er i orden.

Arbejdsbeskrivelsen tager gerne udgangspunkt i virksomhedens egen APV, men den har særligt fokus på forholdene på den konkrete byggeplads og de opgaver, som skal udføres.

Arbejdsbeskrivelsen er især vigtig, når I skal udføre arbejdet på en anden måde, end I plejer. Det kan fx ske, hvis bygherren stiller særlige krav til arbejdsmetoder, hvis der er vanskelige pladsforhold på byggepladsen eller hvis arbejdet er farligt. De særlige forhold, man skal tage højde for, kan fx fremgå af udbudsmaterialet eller af bygherrens plan for sikkerhed og sundhed.

En grundig arbejdsbeskrivelse er også et godt grundlag for at give medarbejderne instruktion, før I går i gang med arbejdet på en byggeplads.

Få mere at vide

På www.bar-ba.dk kan du bl.a. finde BAR Bygge & Anlægs vejledninger og materialer. De vigtigste for VVS-faget er:

- ▶ Arbejde i eksisterende krybekældre.
- ▶ Når du støder på asbest.
- ▶ Fjernvarmearbejde, præisolerede stålrør.
- ▶ Hjemmesiden www.styrpaastofferne.dk.

Arbejdstilsynet

De vigtigste regler og vejledninger om APV fra Arbejdstilsynet:

- ▶ At-vejledning D.1.1 om arbejdspladsvurdering.
- ▶ Arbejds miljøvejviser nr. 12 for isolering og installation.
- ▶ Arbejdstilsynets APV tjekliste for VVS-installatører.

Andre materialer

Rådgivende firmaer (BST) har udarbejdet APV-redskaber, som kan fås ved henvendelse til jeres BST.